

Tomislav Karamarko se u razgovoru fokusirao na ekonomske teme, ostavljajući ideološke bitke po strani. Počeo je pokazivati lice potpuno drugačije od onoga otprije samo mjesec, dva, kad se cerekao prizivanju Kevinih jama i nazivanje predsjednika Josipovića dubretom odobravao kao dobrodošlo podizanje atmosfere na stranačkim skupovima

Karamarkovo novo ruho

Šef HDZ-a u intervjuu za HTV predstavio se kao pristojan čovjek i ozbiljan političar, redigirajući dosadašnju retoriku

PISE
JELENA
LOVRČIĆ

Izjava Tomislava Karamarka da je u interesu države spreman na koaliciju s ljevicom te da u tom pogledu neće biti izbirljiv svakako spada u političke činjenice vrijedne pažnje. Iz redizajniranja retorike možda je preuranjeno izvlačiti zaključke o velikom obratu u HDZ-ovoj strategiji. Ali, uz neke druge znakove, ta bi promjena mogla značiti da je šef HDZ-a počeo otvarati svoju, u desnilu dosad zabarikadiranu stranku, prema centru. A to je svakako dobrodošla novost, koja se ne tiče samo HDZ-ova glasačkog korpusa. Velikim intervjuom, što ga je u petak dao HTV-u, Karamarko se predstavio u sasvim novom svjetlu. Kao pristojan čovjek i ozbiljan političar. Od njegova uobičajenog desničarskog diskursa ovoga puta ni spomena. Prvo, šef se HDZ-a fokusirao na ekonomske teme. Umjesto "zločina komunizma", na kojima je dosad pokušavao jahati, sada ideološke bitke ostavlja po strani. U ovom su mu trenutku, kaže, prioritet pokretanje gospodarstva i otvaranje novih radnih mjesta.

Drugo, nije uzvratilo na svadalačku i vrijeđajuću intonaciju kojom je tjedan ranije na istom mjestu šef SDP-a, premijer Zoran Milanović, počastio HDZ, generalno ga kvalificirajući kao "zatučanu stranku". Treće, odgovarajući na pitanje o mogućoj velikoj koaliciji sa strankama ljevice, ne nužno SDP-om, ali Laburistima ili OraHom, izrazio je apsolutnu spremnost na postizanje gospodarskog konsenzusa i sve kombinacije koje će "koristiti hrvatskoj

državi i narodu". Kad je riječ o ekonomskom boljitku, odnosno spašavanju, tu on, kaže, "nema nikakvih granica". "Neću biti izbirljiv. Tu ideološka priča pada u drugi plan. U ovom nas trenutku zanimaju samo gospodarstvo i radna mjesta", rekao je Karamarko.

Takav, za šefa HDZ-a posve neobičan nastup, nije, čini se, bio tek inspiracija trenutka. Ublažavanje se retorike dalo primijetiti i u njegovu vrlo suzdržanom reagiranju na SDP-ove korupcijske afere. Svakako, Tomislav Karamarko počeo je pokazivati jedno novo lice, prilično drugačije od onoga otprije samo mjesec, dva, kada se cerekao prizivanju Kevinih jama i nazivanje predsjednika Josipovića dubretom odobravao kao dobrodošlo podizanje atmosfere na HDZ-ovim skupovima.

Valjda je iz te epizode izvukao neke zaključke. Odjek tog otklizavanja HDZ-a u ozračje krčmi i pivnica, u zagovaranje mržnje i verbalni građanski rat, bio je apsolutno negativan. U domaćoj javnosti, kod HDZ-ovih inozemnih partnera, ali i u samoj stranci. Karamarko je morao obaviti mnoge neugodne razgovore. Saslušati, otrpjeti, pa valjda i akceptirati upozorenja da HDZ, kao stranka koja pripada obitelji europskih pučana, svoje ideološko sidrište mora tražiti u prostoru desnog centra, a ne krajnje, ekstremne desnice.

U tom političkom trijeznjenju stranačkog šefa umjereno je krilo

Ako ustraje u retuširanju svog desničarskog imidža i ne pogubi se, HDZ bi od obrata mogao profitirati

HDZ-a imalo malu pomoć europskih prijatelja.

Novo Karamarkovo ruho vjerojatno je rezultat tih bistenja politike. Osim svježeg redigiranja retorike, HDZ je svoj okret prema centru pokazao i listom za europske izbore, na čelu s Andrejom Plenkovićem, nesumnjivim europejcem, kojega je svojedobno i Kukuriku koalicija htjela dovesti pod svoje krilo.

Plenković je postao čovjek u kojega stranka očito polaže velike nade, ali i ostali su HDZ-ovi kandidati političari nove generacije, vrlo umjerenog profila. Zbog svojih ultrakonzervativnih stavova jedini su izuzetak na HDZ-ovoj listi Ruža Tomašić i Marijana Petir, koje dolaze iz redova Karamarkovih koalicijskih partnera.

Drugo, imena koja se vrte kao mogući HDZ-ovi kandidati za predsjedničke izbore također su na istom tragu. Najspominjanija Kolinda Grabar-Kitarović, koja je uvijek nastupala kao politička dama, ili bivši premijer Nikica Valentić, o kojem se šuška po kuloarima, ili neki od mladih lavova, što je opcija koja se također proigrava, sve su to visokokvalitetni ljudi kojih se Hrvatska ne bi postidjela.

Čini se da su u HDZ-u shvatili da se s umivenim i koncilijantnim Ivom Josipovićem može natjecati samo netko sličnog političkog karaktera. U tom kontekstu treba gledati i Valentićevu izjavu da HDZ-ov predsjednički kandidat "mora promicati ideju da u politici nema neprijatelja".

Josipović je apsolutni favorit, ali rezultati koje već, bez ikakve kampanje, ima gospođa Grabar-Kitarović (oko 27 posto potpore) pokazuju da bi HDZ mogao izboriti dostojanstven ishod: ulazak u drugi izborni krug. A predsjednička utakmica između kandidata koji bi se

natjecali u civiliziranosti svakako bi predstavljala velik dobitak za političku kulturu u Hrvatskoj. Treće, o novom, korigiranom smjeru HDZ-a također govori i kočnica koju je stranka povukla u vezi s antićirilničnim referendumom.

Dok svoju odluku o toj inicijativi ne donese Ustavni sud, Karamarko se, kaže, ne želi izjašnjavati. Tome treba dodati i vrlo jasnu osudu poziva na bojkot srpskih radnji u Vukovaru koju je u Saboru izrekao HDZ-ov patrijarh Vladimir Šeks, nazivajući taj "čin ljudskog i političkog idiota ili provokatora" doslovce "atentatom na Hrvatsku i dobre međunarodne odnose". Ustraje li Tomislav Karamarko u retuširanju svog dosadašnjeg desničarskog imidža i naznačenom otvaranju prema centru - i ako se negdje putem opet ne pogubi, kako mu se to već običavalo događati - onda bi HDZ od tog obrata mogao samo profitirati. S novim kursom proširuje se bazen biračke podrške.

Dosad se dragovoljno odricao glasaova centra, sada bi ih opet mogao početi privlačiti.

Pogotovo nakon što ih je SDP-ova vlast svojim neuspjesima teško razočarala.

Zatim, može povećati svoj koalicijski kapacitet. S rukom pruženom na suradnju postati prihvatljiv partner. Na koncu, može Zoranu Milanoviću naškoditi više nego dok se s njim žučno ideološki hvatao za vratove.

Ostane li šef SDP-a sam na megdanu, njegov će se ratoborni gard pokazati sasvim deplesiranim i promašenim. Presvlačenje HDZ-a jako bi koristilo i Hrvatskoj. Ako je već i Karamarko shvatio da je vrijeme za uvlačenje rogova, onda uvjet svih uvjeta - povratak nacije u civilizirani politički diskurs - nije bez nade. Aleluja!